

Francesc Macià
c/. Miracle, 11-13, 2n., 6a.
BALAGUER (Lleida)

Benvolgut amic:

He rebut els vostres contes, amb l'amable i afalagadora carta que els acompanya.

He llegit els relats amb molt d'interès. Observo que heu enriquit el vostre llenguatge i com que aquest aspecte del fet d'escriure m'ha atret sempre d'una manera especial, he topat amb una colla de mots inusuals en el meu dialecte barceloní, com ara:

Ruera - Malfargat - Nyafegosa - Enllefernades - Borrombori
Berlandines - Esquerdills - Pressura - Esconillat - Quera -
Punyant - Bèl.lua - Esbardellar - Esbocelles - Gratibuixes...

...i algun altre que no m'és familiar. ¿Ho són a la vostra comarca o bé els heu rebuscat al diccionari? Si és això darrer, es tractaria d'una temptació en la qual gairebé tothom ha caigut en un moment o altre. Però es corre el risc de pecar d'un cert barroquisme que pot distreure el lector i allunyar-lo d'allò que realment se l'hi vol explicar. Jo vaig tenir un mestre, el senyor Josep Peronella, que deia sempre als seus alumnes que escriure significa "parlar amb algú que ens escolta" i l'atenció del qual (la d'aquest interlocutor sovint desconegut) hem de guanyar més per allò que li expliquem que no pas per la manera de contar-ho. En el conte ELS NÍTOLS DE L'ABSURD el possible desconcert comença d'entrada -almenys per a mi- perquè no he trobat al diccionari el mot "nítol". El senyor Peronella afegia que calia escriure tal com es parlava, un requisit que obliga -si s'aspira a escriure bé- a parlar bé, d'una manera natural i genuïna.

Ara bé: si els mots que assenyalo formen part del vostre lèxic corrent i del del vostre entorn, considereu-me en fals i com si no hagués dit res. Vós teniu condicions d'escriptor, ja us ho vaig dir i m'hi reafirmo: sabeu narrar i estic segur de la fermesa de la vostra vocació. Expressau, en la vostra carta, un cert desànim, dieu que "tot se us torna aiguapoll, no res, buit". Penseu que això ens ha passat a tots els qui tenim la passió d'escriure, i que potser és bo que ens passi, perquè vol dir que exigim de nosaltres mateixos alguna cosa més. S'ha de prendre, penso, com un desafiament que ens ha d'obligar a continuar escrivint.

He dit en diverses ocasions que jo no puc donar consells perquè els necessito tots per a mi, i encara no m'arriben. Només puc comunicar experiències, amb la recomanació expressa que cadascú les passi pel seu sedàs personal. A partir d'aquí, m'atreviria a dir-vos que no deixeu d'escriure i que ho feu sempre a base d'una història, d'un argument, d'un fet que, a criteri vostre, pugui interessar als "oients invisibles" que esmentava abans. Crec que de la forma ja en teniu un domini molt estimable i que no us ha de costar gens d'evitar que ella us domini a vós. I compto amb la vostra imaginació i uns dots de bon observador que no us han de fallar per mica que hi poseu la fe que es mereixen.

Si he estat indiscret, us prego que me'n disculpeu. Crec en vós i és per això, en tot cas, que m'he pres aquesta llibertat. Amb aquest sentiment d'afecte i de confiança en les vostres possibilitats, rebeu una cordial abraçada. I feu-la extensiva al vostre pare: tinc un excel·lent record de vosaltres dos.

Pere Calders

Barcelona 2 d'octubre de 1990